

Súd: Okresný súd Vranov nad Topľou
Spisová značka: 8P/98/2023
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8823201386
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 09. 2023
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Silvia Šviderská
ECLI: ECLI:SK:OSVT:2023:8823201386.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Vranov nad Topľou sudkyňou JUDr. Silviou Šviderskou v právnej veci starostlivosti súdu o maloletých, maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom C. D. E. X, toho času Centrum pre deti a rodiny F., zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Vranov nad Topľou, odbor sociálnych vecí a rodiny, oddelenie sociálnoprávnej ochrany detí a sociálnej kurately, Námestie slobody 5, Vranov nad Topľou, za účasti matky G. B., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. D. E. X, toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody B., zastúpenej opatrovníkom: B. G., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom H. XXX, C. D. E., toho času Ústav na výkon trestu odňatia slobody, B. X, I.- J., za účasti Okresnej prokuratúry C. D. E., D. F. X, C. D. E., o nariadenie ústavnej starostlivosti takto

rozhodol:

- I. Súd n a r i a ě u j e ústavnú starostlivosť u maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX, ktorá sa bude vykonávať v Centre pre deti a rodiny F., J. XXX/X, F..
- II. Matka je p o v i n n á platiť výživné na maloleté dieťa vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrované nepľnoleté dieťa podľa osobitného predpisu vždy do 20.dňa toho ktorého mesiaca vopred na účet Centra pre deti a rodiny F., počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.
- III. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

o d ō v o d n e n i e :

1. Na základe podnetu ÚPSVaR, Vranov nad Topľou začal tunajší súd uznesením č.k. 8P/98/2023-12 zo dňa 31.08.2023 bez návrhu konanie o nariadenie ústavnej starostlivosti a určenie vyživovacej povinnosti matky. Z podania úradu práce vyplýva, že maloletý pochádza z družného vzťahu matky G. B. a otca, ktorý nie je uvedený v rodnom liste. Matka bola pozbavená spôsobilosti na právne úkony rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou, sp. zn. 8P/3/2010 zo dňa 26.03.2010, ktorý nadobudol právoplatnosť 28.04.2010. Dňa 31.10.2016 jej bol za opatrovníka ustanovený B. G., nar. XX.XX.XXXX. Matka sa aktuálne nachádza vo VTOS E.. Nie je schopná zabezpečovať primeranú starostlivosť o maloletého, v minulosti viedla nezodpovedný a túlavý spôsob života. Svojím deťom nezabezpečovala primeranú starostlivosť, čoho dôsledkom bolo umiestnenie maloletých detí v zariadeniach na výkon rozhodnutia súdu. Matka svoje všetky maloleté deti žiadnym spôsobom nekontaktuje a nezaujíma sa o ne. Maloletý A. bol po narodení hospitalizovaný na neontologickom oddelení vo Fakultnej nemocnici v E. v čase od 19.08.2022 do 26.08.2022. Neskôr bol preložený na Pediatrické oddelenie vo C. D. E., kde bol hospitalizovaný až do rozhodnutia Okresného súdu vo Vranove nad Topľou o zverení dieťaťa do starostlivosti Centra pre deti a rodiny F.. Dieťa bolo do centra pre deti a rodiny prijaté na základe neodkladného opatrenia Okresného súdu Vranov nad Topľou č.k. 8P/154/2022 zo dňa 26.08.2022, ktoré nadobudlo vykonateľnosť dňa 26.08.2022 a právoplatnosť dňa 04.10.2022. Po prijatí bolo dieťa umiestnené v profesionálnej náhradnej rodine v K., okres F., ktorá mu zabezpečuje rozvoj po všetkých stránkach osobnosti. Vzťahovou osobou je pre neho t.č. profesionálny náhradný rodič. V oblasti

psychomotorického vývinu maloletý napreduje primerane. Rozsudkom Okresného súdu vo Vranove nad Topľou, sp. zn. 8P/170/2022 zo dňa 31.01.2023 bol schválený právny úkon opatrovníka matky - udelenie súhlasu na osvojenie maloletého dieťaťa. Dňa 11.07.2023 Úrad práce sociálnych vecí a rodiny vo Vranove nad Topľou zaslal Okresnému súdu podnet na začatie konania o vyslovenie osvojiteľnosti.

2. Opatrovník matky sa vo veci nevyjadril, pojednávania sa nezúčastnil.

3. Kolízny opatrovník a Okresná prokuratúra Vranov nad Topľou doporučili nariadiť u maloletého dieťaťa ústavnú starostlivosť.

4. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s listinnými dôkazmi a to podnetom ÚPSVaR, Vranov nad Topľou, rodným listom dieťaťa, lustráciou matky v ZVJS, správou Sociálnej poisťovne, správou Nemocnice pre obvinených a odsúdených v E. a zistil tento skutočný stav vecí:

5. Podľa rodného listu sa maloletý A. B. narodil dňa XX.XX.XXXX z matky G. B., nar. XX.XX.XXXX. Otec v rodnom liste nie je uvedený.

6. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou č. k. 8Ps/3/2010-27 zo dňa 26.03.2010 bola matka G. B. pozbavená spôsobilosti na právne úkony. Rozsudok nadobudol právoplatnosť 28.04.2010. Uznesením č. k. 6P/134/2016-10 zo dňa 31.10.2016 bolo zmenené uznesenie tunajšieho súdu sp. zn. 9P/32/2015 zo dňa 14.04.2015 a to tak, že z funkcie opatrovníka matky bola odvolaná G. J., nar. XX.XX.XXXX a za opatrovníka pre G. B., nar. XX.XX.XXXX bol ustanovený B. G., nar. XX.XX.XXXX.

7. Uznesením tunajšieho súdu sp.zn. 8P/154/2022 zo dňa 25.08.2022 bolo nariadené neodkladné opatrenie, ktorým bola Fakultnej nemocnici v E., Klinike pediatrie a neonatológie, L. XX, E. uložená povinnosť odovzdať maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do dočasnej starostlivosti Centra pre deti a rodiny F., J. XXX/X, F..

8. V konaní vedenom na Okresnom súde Vranov nad Topľou pod sp.zn. 8P/170/2022 bol dňa 31.01.2023 vyhlásený rozsudok, ktorým súd schválil právny úkon opatrovníka B. G., nar. XX.XX.XXXX v mene matky dieťaťa G. B., nar. XX.XX.XXXX, pozbavenej spôsobilosti na právne úkony a to udelenie súhlasu na osvojenie maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX. Právoplatnosť rozsudku nastala dňom 13.05.2023.

9. Rozsudkom Okresného súdu Vranov nad Topľou sp.zn. 8P/97/2023 zo dňa 26.09.2023 súd určil, že maloletý A. B. je dieťa osvojiteľné. Rozhodnutie zatiaľ nenadobudlo právoplatnosť.

10. Podľa správy Sociálnej poisťovne matka maloletého nie je poberateľkou žiadnej dôchodkovej dávky.

11. Nemocnica pre obvinených a odsúdených a Ústav na výkon trestu odňatia slobody, E. potvrdil, že G. B. bola v ich ústave za účelom nemocničnej liečby, momentálne sa nachádza v Ústave na výkon trestu odňatia slobody B..

12. Podľa ustanovenia § 54 ods. 2 Zákona o rodine súd môže nariadiť ústavnú starostlivosť len vtedy, ak je výchova dieťaťa vážne ohrozená alebo vážne narušená, nie je možné dieťa zveriť do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti a

a) dieťa je osvojiteľné a nie je možné ho zveriť do starostlivosti budúcich osvojiteľov alebo do starostlivosti fyzickej osoby podľa osobitného predpisu,

b) rodičia dieťaťa nežijú alebo im v starostlivosti o dieťa bráni závažná prekážka,

c) uložené výchovné opatrenie podľa § 37 ods. 3 nevedlo k náprave alebo

d) rodičia dieťaťa sú pozbavení výkonu rodičovských práv.

13. V zmysle § 54 ods. 3 Zákona o rodine za vážne ohrozenie alebo vážne narušenie výchovy maloletého dieťaťa sa nepovažujú nedostatočné bytové pomery alebo majetkové pomery rodičov maloletého dieťaťa.

14. Podľa § 54 ods. 5 Zákona o rodine súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, musí presne označiť zariadenie, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Pri rozhodovaní o ústavnej starostlivosti a označení zariadenia súd vždy prihliadne na citové väzby maloletého dieťaťa k rodičom,

súrodencom a iným blízkym osobám a zohľadní možnosti zariadenia na utvorenie podmienok na zachovanie rodinných a citových vzťahov dieťaťa, jeho rodičov a súrodencov.

15. Podľa § 62 ods. 1 – 3 Zákona o rodine, plnenie vyživovacej povinnosti rodičov k deťom je ich zákonná povinnosť, ktorá trvá do času, kým deti nie sú schopné samé sa živiť. Obaja rodičia prispievajú na výživu svojich detí podľa svojich schopností, možností a majetkových pomerov. Dieťa má právo podieľať sa na životnej úrovni rodičov. Každý rodič bez ohľadu na svoje schopnosti, možnosti a majetkové pomery je povinný plniť svoju vyživovaciu povinnosť v minimálnom rozsahu vo výške 30% zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa alebo na nezaopatrené dieťa podľa osobitného zákona.

16. Podľa § 81 ods. 1,2 Zákona o rodine, ak súd rozhodne o umiestnení maloletého dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti, pestúnskej starostlivosti, o nariadení ústavnej starostlivosti alebo o uložení ochrannej výchovy, upraví aj rozsah vyživovacej povinnosti rodičov alebo iných osôb povinných poskytovať maloletému dieťaťu výživné. Súd v rozhodnutí, ktorým nariaďuje ústavnú starostlivosť, súčasne uloží rodičom alebo iným fyzickým osobám povinným poskytovať dieťaťu výživné povinnosť, aby výživné poukazovali zariadeniu, do ktorého má byť dieťa umiestnené. Ak povinný podľa prvej vety neplní vyživovaciu povinnosť poukazovaním výživného zariadeniu, má toto zariadenie právo vykonávať úkony vo veciach uplatňovania nárokov na výživné maloletého dieťaťa, vrátane uplatňovania týchto nárokov v exekučnom konaní vo svojom mene a na účet maloletého dieťaťa.

17. Vykonaným dokazovaním mal súd za preukázané, že nariadenie ústavnej starostlivosti u maloletého dieťaťa je dôvodné. Matka je pozbavená spôsobilosti na právne úkony, aktuálne je vo výkone trestu odňatia slobody, teda na jej strane existujú vážne prekážky, ktoré jej bránia v starostlivosti o dieťa. Otec dieťaťa nie je určený. V danom prípade neprichádza do úvahy ani zverenie dieťaťa do náhradnej osobnej starostlivosti alebo pestúnskej starostlivosti, preto súd rozhodol o nariadení ústavnej starostlivosti, ktorá sa bude realizovať v Centre pre deti a rodiny F..

18. Matka má zákonnú povinnosť podieľať sa na zabezpečení výživy jej maloletého syna. S prihliadnutím na sociálnu, finančnú situáciu, súd zaviazal matku na platenie výživného aspoň v minimálnej výške, t.j. 30 % zo sumy životného minima na nezaopatrené neplnoleté dieťa, čo v súčasnosti činí 36,80 eur mesačne. Takéto výživné je povinný platiť každý rodič bez ohľadu na svoje zárobkové a majetkové pomery a určenie výživného pod túto hranicu nie je možné. Matka je povinná minimálne výživné platiť na účet zariadenia, v ktorom sa ústavná starostlivosť bude vykonávať, teda na účet Centra pre deti a rodiny F..

19. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, v zmysle ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní od doručenia rozhodnutia na súde, proti ktorého rozhodnutiu smeruje.

V odvolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť (§ 365 CSP) len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo

h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.
Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej. Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak nebude povinnosť uložená týmto rozhodnutím splnená v stanovenej lehote, možno sa jej splnenia domáhať návrhom na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona.